

ZARZĄDZENIE
REGIONALNEGO DYREKTORA OCHRONY ŚRODOWISKA W OPOLU
z dnia 2022 r.
zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu
przyrody „Srebrne Źródła”

Na podstawie art. 19 ust. 6 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2022 r. poz. 916) zarządza się, co następuje:

§1. W zarządzeniu nr 10/10 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Opolu z dnia 7 kwietnia 2010 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Srebrne Źródła” (Dz. U. Woj. Op. z 2010 r. Nr 44, poz. 600 oraz z 2012 r. poz. 109) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) § 2 ust. 1 otrzymuje brzmienie: „Celem ochrony przyrody w rezerwacie jest zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych dobrze wykształconych zbiorowisk leśnych: łągowych i łągowych oraz obszaru źródłiska bezimiennego dopływu rzeki Jemielnica.”;
- 2) uchyla się § 6;
- 3) załącznik nr 1 otrzymuje brzmienie określone w załączniku nr 1 do niniejszego zarządzenia;
- 4) załącznik nr 2 otrzymuje brzmienie określone w załączniku nr 2 do niniejszego zarządzenia;
- 5) uchyla się załącznik nr 3.

§2. Zarządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Załącznik nr 1 do zarządzenia
Regionalnego Dyrektora
Ochrony Środowiska w Opolu
z dnia.....

Załącznik nr 1 do zarządzenia nr 10/10
Regionalnego Dyrektora
Ochrony Środowiska w Opolu
z dnia 7 kwietnia 2010r.

Identyfikacja oraz określenie sposobów eliminacji lub ograniczenia istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz ich skutków

Lp.	Identyfikacja istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych		Sposób eliminacji lub ograniczenia istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz ich skutków
	Opis zagrożenia	Rodzaj zagrożenia	
1.	Zmiana cech biotycznych źródłiska	Istniejące wewnętrzne	1. Obserwacja procesu zamulenia piaszczysto-żwirowego dna poprzez monitoring cech biotycznych źródłiska. 2. Podejmowanie działań minimalizujących lub eliminujących niekorzystne procesy w zależności od wyników obserwacji.
2.	Ekspansja gatunków inwazyjnych	Istniejące wewnętrzne	Ograniczenie ekspansji gatunków inwazyjnych
3.	Niekontrolowana penetracja wnętrza rezerwatu	Istniejące zewnętrzne	Ograniczenie penetracji wnętrza rezerwatu

Załącznik nr 2 do zarządzenia
Regionalnego Dyrektora
Ochrony Środowiska w Opolu
z dnia.....

Załącznik nr 2 do zarządzenia nr 10/10
Regionalnego Dyrektora
Ochrony Środowiska w Opolu
z dnia 7 kwietnia 2010r.

Określenie działań ochronnych na obszarach ochrony ścisłej i czynnej, z podaniem rodzaju, zakresu i lokalizacji tych działań

Lp.	Rodzaj działań ochronnych	Zakres działań ochronnych	Lokalizacja działań ochronnych*
1.	Zachowanie cech biotycznych źródłiska	1. Coroczne monitorowanie (w terminie od 1 do 30 października) stanu źródłiska oraz cieku wodnego pod kątem stopnia zamulenia i zmniejszania się nurtu cieku. 2. W razie potrzeby - usuwanie rumoszu drzewnego, gałęzi oraz konarów poza obręb źródłiska i koryta (w okresie od 1 kwietnia do 30 kwietnia lub od 1 września do 30 października). 3. Monitorowanie, raz na cztery lata, cech biotycznych źródłiska za pomocą bioindykatora - szklarnika leśnego <i>Cordulegaster boltonii</i> , poprzez dokonanie oceny stanu jego populacji (uwzględniającej badanie rozrodu, tj. obecność samic składających jaja i wylinek larw) i oceny wielkość populacji (tj. intensywności wykorzystywania wód przez patrolujące samce). W razie pojawienia się innych wytycznych do monitorowania krajowej populacji gatunku - powyższe zasady metodyczne odpowiednio zmodyfikować.	Oddziały 180 b, 180d, 180g, tj. północno-zachodnia część rezerwatu (obszar źródłiska i cieku wodnego)
2.	Zwalczanie roślin inwazyjnych,	1. Usuwanie osobników gatunków inwazyjnych przy zastosowaniu	Oddziały 180a, 180b, 180c, 180d,

	w szczególności gatunków: czeremcha amerykańska <i>Padus serotina</i> , dąb czerwony <i>Quercus rubra</i>	najnowszych skutecznych metod. 2. Powtarzanie zabiegu w miarę potrzeb.	180f, 180g, 180h (cały obszar rezerwatu)
3.	Skanalizowanie ruchu pieszego w obrębie obszaru źródłiskowego	1. Wyznaczenie szlaku do poruszania się w obrębie obszaru źródliska. 2. Zabezpieczenie końcowego fragmentu szlaku (przy źródlisku) przed niekontrolowanym penetrowaniem obszaru źródłiskowego. 3. Usuwanie – w miarę potrzeb – powstających sztucznych zapór, w tym nagromadzonych konarów i gałęzi z koryta cieku, zachęcających do zejścia ze szlaku pieszego.	Oddziały 180d, 180g, tj. północno-zachodnia część rezerwatu (obszar cieku wodnego)

*Na podstawie Planu Urządzenia Lasu Nadleśnictwa Opole na lata 2014-2023.

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2022 r. poz. 916) - zwanej dalej ustawą, dla rezerwatu przyrody sporządza się i realizuje plan ochrony. Plan ten ustanawia, w drodze aktu prawa miejscowego w formie zarządzenia, regionalny dyrektor ochrony środowiska; może on zostać zmieniony, jeżeli wynika to z potrzeb ochrony przyrody (art. 19 ust. 6 ustawy). Tryb dokonywania zmian w planie ochrony określa rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 maja 2005 r. w sprawie sporządzania projektu planu ochrony dla parku narodowego, rezerwatu przyrody i parku krajobrazowego, dokonywania zmian w tym planie oraz ochrony zasobów, tworów i składników przyrody (Dz. U. Nr 94, poz. 794) - zwane dalej rozporządzeniem.

Sporządzający projekt planu, zgodnie z art. 19 ust. 1a ustawy, zapewnia możliwość udziału społeczeństwa, na zasadach i w trybie określonych w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska i o cenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2021 poz. 2373) w postępowaniu, którego przedmiotem jest sporządzenie projektu.

Nadto zasady udziału niektórych grup społecznych w tworzeniu planu normuje ww. rozporządzenie. Zgodnie z § 3 rozporządzenia informację o przystąpieniu do sporządzenia projektu planu sporządzający projekt planu ogłasza w prasie lokalnej, umieszcza na tablicy ogłoszeń w siedzibie sporządzającego projekt planu i na jego stronie internetowej oraz przesyła do właściwych miejscowo organów samorządu terytorialnego, jednostek zarządzających lasami Skarbu Państwa, podmiotów wykonujących prawa właścicielskie w stosunku do wód publicznych stanowiących własność Skarbu Państwa i organów administracji morskiej oraz organizacji pozarządowych zainteresowanych ochroną przyrody, których obszary działania obejmują obszar objęty projektem planu. Ponadto sporządzający projekt planu zapewnia zainteresowanym osobom i podmiotom możliwość zapoznawania się z wynikami prac na potrzeby sporządzenia projektu planu i z projektem planu oraz możliwość zgłaszania do nich wniosków i uwag, a informację o sposobie zapewnienia tej możliwości oraz o sposobie, w jaki nastąpi ustosunkowanie się do zgłoszonych wniosków i uwag, sporządzający projekt planu zamieszcza w informacji, o której mowa w § 3 rozporządzenia (§ 6 rozporządzenia).

Przepisy powyższe będą miały zastosowanie przy opracowaniu zmiany planu ochrony, na co wskazuje brzmienie § 19 pkt 2 rozporządzenia oraz art. 19 ust. 3 ustawy.

Projekt zmiany planu ochrony zamieszcza się w publicznie dostępnych wykazach (art. 21 ust. 2 pkt 24a ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska i o cenach oddziaływania na środowisko).

Projekt niniejszego aktu prawnego wymaga zaopiniowania przez właściwą miejscowo radę gmin (art. 19 ust. 2 ustawy) i regionalną radę ochrony przyrody (art. 97 ust. 3 pkt 2 ustawy); wymaga także uzgodnienia z wojewodą (art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie - Dz. U. z 2022 r., poz. 135).

Dla niniejszego rezerwatu przyrody ustanowiono plan ochrony (Zarządzenie nr 10/10 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Opolu z dnia 7 kwietnia 2010 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Srebrne Źródła” (Dz. U. Woj. Op. Nr 44, poz. 600, z późn. zm.).

Mając na uwadze wyniki obserwacji prowadzonych do 2022 r. oraz wnioski i zalecenia z ekspertyz w zakresie monitoringu źródłiska i populacji szklarnika leśnego, za zasadne uznano dokonanie zmian w obowiązującym planie ochrony, wynikających z potrzeb ochrony przyrody w rezerwacie przyrody „Srebrne Źródła”.

W oparciu o ocenę zmian zachodzących w zbiorowiskach leśnych stanowiących jeden z przedmiotów ochrony w rezerwacie uznano, że określone w planie ochrony zagrożenie dla trwałości ekosystemu leśnego, rozumianego jako brak skutecznych odnowień naturalnych wiązków, występowanie antropogenicznych, niezgodnych z roślinnością potencjalną zbiorowisk leśnych oraz możliwość gradacji szkodników owadzych, jest nieadekwatne do stanu faktycznego. Powyższe warunkuje dokonanie zmian w obowiązującym planie ochrony – w części dotyczącej zidentyfikowanych zagrożeń (wykreślenie z listy zagrożeń), a tym samym w części dotyczącej działań ochronnych mających minimalizować lub eliminować to zagrożenie.

Jednym z zadań ochronnych określonych w zmienianym planie ochrony (pozycja 1 w załączniku nr 2 zmienianego zarządzenia) było podejmowanie, w latach urodzaju nasion wiązków, cyt. „*niewielkich zabiegów w postaci pojedynczych cięć odślaniających siewki oraz ułatwiających ich kiełkowanie*”. Tymczasem obserwowane w rezerwacie przyrody Srebrne Źródła masowe zamieranie jesionu, które może być skutkiem sukcesji ekologicznej, tj. przekształcenia łągu wiązowo-jesionowego *Ficario-Ulmetum minoris* w grąd środkowoeuropejski *Galio sylvatici-Carpinetum betuli* (wywołane najprawdopodobniej zmianami poziomu wód gruntowych), doprowadza do zmiany warunków świetlnych w stopniu umożliwiającym naturalne odnowienia dobrze wykształconej warstwy podrostu, m.in. wiązu i grabu, bez konieczności ingerencji człowieka (wyniki oględzin RDOŚ w Opolu, potwierdzone wystąpieniem Nadleśniczego Nadleśnictwa Opole - pismo nr ZG.7212.2.2019 z 16 stycznia 2019 r.). Wobec powyższego za zasadne uznano odstąpienie od realizacji ww. zadania i wykreślenie zapisu pozycji 1 z załącznika nr 2 zmienianego zarządzenia.

Drugim rodzajem działań określonym w zmienianym zarządzeniu jest przebudowa drzewostanu na powierzchni około 1 ha (pozycja 2 w załączniku nr 2 zmienianego zarządzenia), obejmująca swym zakresem jednorazowe usunięcie drzew iglastych (za wyjątkiem drzewostanów o charakterze parkowo-kulturowym) i wywiezienie pozyskanej masy poza rezerwat; dolesianie luki i nasadzenie drzew liściastych zgodnych z roślinnością potencjalną – docelowy skład drzewostanu: grab, jawor, dąb szypułkowy, klon zwyczajny, lipa drobnolistna. W oparciu o prowadzone obserwacje procesów zachodzących w zbiorowiskach leśnych uznano, że obecność drzew iglastych (świerk) nie stanowi istotnego zagrożenia trwałości ekosystemu rezerwatu. Fragment drzewostanu przewidziany do przebudowy stanowi zaledwie 5,4% powierzchni rezerwatu i jest w fazie zamierania. Odnotowano natomiast liczne siewki i podrosty gatunków olszy, dębu, grabu, lipy, klonu i jaworu, na terenie całego rezerwatu przyrody, które samoistnie uzupełnią powstałe luki w drzewostanie. Niezależnie od powyższego uznano, że jednorazowe usunięcie drzewostanu świerkowego może wpłynąć negatywnie na siedlisko kształtującego się grądu środkowoeuropejski *Galio sylvatici-Carpinetum betuli* gdyż szybkie, jednorazowe odślonięcia powierzchni gruntu doprowadzi do pojawienia się tam roślin inwazyjnych, tj. spotęguje zagrożenie ze strony gatunków inwazyjnych.

Mając na uwadze dużą bioróżnorodność, która tworzy homeostazę tego ekosystemu, jak również fakt, że pokrycie drzewostanem świerkowym, który obecnie zamiera w wyniku złożonych czynników biologicznych i środowiskowych (m.in. zmiany poziomu wód gruntowych, występowanie patogenicznych grzybów, pojawianie się gatunków owadów kambiofagicznych i ksylofagicznych) obejmuje powierzchnię rezerwatu nie większą niż 5,4%, za zasadne uznano wykreślenie zapisu „*zwalczanie szkodników w przypadku gradacji zagrażającej przedmiotowi ochrony*” (pozycja 1 w załączniku nr 1 zmienianego zarządzenia).

Realizując postanowienia planu ochrony, w 2018 r. opracowano ekspertyzę w zakresie oceny stanu źródłiska wraz z określeniem kierunków działań ochronnych w rezerwacie przyrody. Z ww. dokumentacji wynika, że analizowane źródłisko funkcjonuje w sposób naturalny, niezakłócony przez człowieka w istotny sposób. W ocenie eksperta, działania określone w planie ochrony w zakresie oczyszczania obszaru źródłiska i cieku wodnego nie mają wpływu na elementy abiotyczne źródłiska i obszaru źródłiska. Na tej podstawie usunięto działania opisane w załączniku nr 2 pod pozycją 4 i pozycją 5 zmienianego zarządzenia. Mając jedną na uwadze cechy biotyczne źródłiska i obszaru źródłiska, na które mogą mieć wpływ ilości i rodzaj gromadzonej biomasy (rumosz, gałęzie, konary), za zasadne uznano obserwowanie procesu zamulania dna i podejmowanie - w razie konieczności działań minimalizujących lub eliminujących (pozycja 1 w załączniku nr 1 oraz pozycja 1 w załączniku nr 2 niniejszego zarządzenia).

Z kolei w 2019 r. przeprowadzono monitoring szklarnika leśnego *Cordulegaster boltonii*, który potwierdził występowanie tego gatunku wskaźnikowego dla czystych wód źródłiska w rezerwacie przyrody Srebrne Źródła. Szklarnik leśny traktowany jest jakobioindykator czystych, bogatych w tlen niewielkich cieków wodnych, dlatego może być wykorzystywany w określeniu cech biotycznych ww. źródłiska. W trakcie badań terenowych stwierdzono występowanie szklarnika na całej długości cieku wodnego również poza granicami rezerwatu. W rezerwacie stwierdzono, m.in. wyniki larw oraz samicę składającą jaja, a liczebność samców oszacowano na dwa terytorialne osobniki poruszające się wzdłuż cieku wodnego, również poza granicami rezerwatu.

Poczynione powyżej ustalenia wyznaczyły zakres kolejnych zmian, tj.:

- w zakresie zidentyfikowanych zagrożeń, w miejsce zapisu o treści: „*ograniczenie geo- i bioróżnorodności w wyniku: zamulenia naturalnych wypływów wód podziemnych, przypadkowych zniszczeń stanowisk chronionych gatunków flory naczyniowej i zwierząt*” (załącznik nr 1 pozycja 2 zmienianego zarządzenia), wprowadzono zapis w brzmieniu: „zmiana cech biotycznych źródłiska” (załącznik nr 1 pozycja 1 niniejszego zarządzenia),
- w zakresie sposobów eliminacji lub ograniczenia ww. zagrożenia wprowadzono nowy zapis o treści: obserwacja procesu zamulenia piaszczysto-żwirowego dna poprzez monitoring cech biotycznych źródłiska. Podejmowanie działań minimalizujących lub eliminujących niekorzystne procesy w zależności od wyników obserwacji.
- w zakresie działań ochronnych i zakresu tych działań (załącznik nr 2 pozycja 1 zarządzenia zmieniającego) za zasadne uznano potrzebę corocznego monitorowania stanu źródłiska oraz cieku wodnego pod kątem zamulenia i zmniejszania się nurtu cieku, w razie potrzeby - usuwanie rumoszu drzewnego, gałęzi oraz konarów poza obręb źródłiska i koryta oraz monitorowanie, raz na cztery lata, cech biotycznych źródłiska za pomocą bioindykatora - szklarnika leśnego *Cordulegaster boltonii*, poprzez dokonanie oceny stanu jego populacji i oceny wielkości populacji. Wskazany sposób monitoringu szklarnika leśnego został określony w ekspertyzie pn. „Ocena populacji szklarnika leśnego wraz z określeniem kierunków działań ochronnych w rezerwacie przyrody Srebrne Źródła” (2019r., Hebda G.). Wytyczne co do monitoringu tego gatunku mogą ulec zmianie na przestrzeni lat w związku z powyższym w niniejszym akcie prawnym uwzględniono możliwość modyfikowania zasad metodycznych, gdyby pojawiły się nowe wytyczne w tym zakresie.

W odniesieniu do pozostałych zapisów załącznika nr 1 i nr 2 zmienianego zarządzenia, w niniejszym akcie prawnym dokonano zmian o charakterze stylistycznym, mających na celu uszczegółowienie i uporządkowanie pierwotnych zapisów, pozostających bez wpływu na

merytoryczne aspekty ochrony, tj. na zidentyfikowane zagrożenia i określone działania ochronne:

- w załączniku nr 1 pozycja 2 zmienianego zarządzenia zapis określający jedno z zagrożeń, tj.: „*ograniczenie geo- i bioróżnorodności w wyniku (...) możliwości przenikania do rezerwatu gatunków obcych*”), otrzymał brzmienie: Ekspansja gatunków inwazyjnych, a w miejsce dotychczasowego zapisu w zakresie sposobu eliminacji tego zagrożenia („*monitorowanie rozprzestrzeniania się gatunków obcych do i w rezerwacie; w razie konieczności podejmowanie działań zmierzających do ich eliminowania*”) wprowadzono zapis o treści: Ograniczenie ekspansji gatunków inwazyjnych;
- zapis: „*Ochrona przed inwazją neofitów, rozwój naturalnych składników flory*” (załącznik 2, pozycja 3) zmieniono na zapis o treści: „Zwalczanie roślin inwazyjnych, w szczególności gatunków: czeremcha amerykańska *Padus serotina*, dąb czerwony *Quercus rubra*”, który oddaje rzeczywisty rodzaj wymaganych działań ochronnych w ww. rezerwacie przyrody, przy równoczesnym określeniu zakresu i sposobu realizacji działań ochronnych, tj. *usuwanie osobników gatunków inwazyjnych przy zastosowaniu najnowszych skutecznych metod i powtarzaniu zabiegu w miarę potrzeb*;
- dotychczasowe zapisy dotyczące sposobu eliminacji zagrożeń związanych z niekontrolowaną penetracją wnętrza rezerwatu oraz rodzaju i zakresu działań ochronnych uporządkowano i usystematyzowano, dostosowując do stanu faktycznego (wskazano przy tym potrzebę zabezpieczenia końcowego fragmentu szlaku pieszego przed niekontrolowanym penetrowaniem obszaru źródliskowego).

Mając na uwadze stanowisko Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska (pismo nr DOP-OC.600.256.2013.HS.3 z 24.10.2013 r.) oraz stanowisko Ministra Klimatu i Środowiska (pismo nr DOP-3.082.13.2020.KW z 03.03.2021 r.), uporządkowano kwestie związane z zakresem i sposobem udostępniania rezerwatu przyrody. W myśl ww. interpretacji wyznaczanie szlaków do ruchu pieszego nie powinno mieć miejsca w planie ochrony dla rezerwatu ani też w zadaniach ochronnych; powinno odbywać się w drodze aktu wewnętrznego - zarządzenia regionalnego dyrektora ochrony środowiska. Wobec powyższego za zasadne uznano uregulowanie tej kwestii odrębnym aktem prawnym. Ponadto niewłaściwym jest zamieszczanie lub modyfikowanie w planie ochrony norm kompetencyjnych określonych w aktach wyższego rzędu, w tym ustawach (np. wskazywanie obszarów do celów naukowych i ich udostępnianie za zgodą RDOŚ). Powyższe skutkowało skorygowaniem treści załączników nr 1 i nr 2 oraz uchyleniem § 6 i załącznika nr 3 zmienianego zarządzenia.

W zmienianym zarządzeniu dokonano również korekty redakcyjnej, tj.: brzmienie § 2 ust. 1 dostosowano do brzmienia ustawowego (art. 20 ust 4 pkt 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004r.o ochronie przyrody (Dz. U. z 2022 r. poz. 916).

Zapewniając możliwość udziału społeczeństwa, na zasadach i w trybie określonym w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2021 r. poz. 2373, z późn.zm.), mając na uwadze § 3 i § 6 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 12 maja 2005 r. w sprawie sporządzania projektu planu ochrony dla parku narodowego, rezerwatu przyrody i parku krajobrazowego, dokonywania zmian w tym planie oraz ochrony zasobów, tworów i składników przyrody (Dz. U. Nr 94, poz. 794), w procesie przygotowania niniejszego zarządzenia Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Opolu poinformował o przystąpieniu do sporządzenia projektu zmiany planu ochrony i o jej przedmiocie, możliwości zapoznania się z niezbędną dokumentacją sprawy (tj. z projektem niniejszego zarządzenia) oraz o miejscu i terminie, w którym jest ona wyłożona do wglądu, a także o miejscu, sposobie i terminie wnoszenia uwag i wniosków do powyższego projektu, o

organie właściwym do ich rozpatrzenia, a także o sposobie, w jakim nastąpi ustosunkowanie się do zgłoszonych wniosków i uwag.

Zawiadomienie ogłoszono w sposób zwyczajowo przyjęty w siedzibie organu właściwego w sprawie (wywieszono na tablicy ogłoszeń w siedzibie RDOŚ w Opolu (w dniach.....), umieszczono na stronie BIP RDOŚ w Opolu (w dniach od....do....), opublikowano w formie obwieszczenia w prasie o zasięgu regionalnym tj.(w dniu....) oraz przesłano do właściwych miejscowo organów samorządu terytorialnego (Burmistrz Chrzastowic, Starosta Opolski, Marszałek Województwa Opolskiego) i jednostek zarządzających lasami Skarbu Państwa (Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Opole i Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Katowicach) oraz Państwowego Gospodarstwa Wody Polskie, ze względu na przepływający ciek wodny w granicach rezerwatu. Nie poinformowano organizacji pozarządowych zajmujących się ochroną przyrody, gdyż teren rezerwatu nigdy nie pozostawał w kręgu zainteresowań żadnej z nich. Nie wyklucza to jednak możliwości wnoszenia przez te organizacje uwag i wniosków do przedmiotowego dokumentu w ramach postępowania prowadzonego w trybie ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Projekt ujęto również w publicznie dostępnym wykazie danych prowadzonych przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Opolu (ekoportal).

W trakcie konsultacji społecznych wpłynęły/nie wpłynęły wnioski i uwagi.

Projekt niniejszego zarządzenia został skierowany do zaopiniowania przez Radę Gminy w Chrzastowicach oraz Regionalną Radę Ochrony Przyrody w Opolu.

Na podstawie art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2022 r. poz. 135), projekt niniejszego aktu prawnego został przesłany do uzgodnienia Wojewodzie Opolskiemu.

Realizacja działań ochronnych zawartych w niniejszym akcie prawnym będzie finansowana ze środków budżetu państwa, w części, której dysponentem jest sprawujący nadzór nad rezerwatem przyrody. Nie wyklucza to możliwości wykorzystania innych źródeł finansowania oraz możliwości realizowania działań ochronnych przez inne podmioty, za wiedzą i pod nadzorem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Opolu, ze środków finansowych tych podmiotów. Szacuje się, że koszt realizacji działań ochronnych zawartych w niniejszym planie (w okresie jego obowiązywania, wyniesie około 25000 zł